

Lysichiton camtschatcensis

Nomenclatuur en Etymologie

De botanische naam *Lysichiton camtschatcensis* is opgebouwd uit delen die verwijzen naar de kenmerken en de geografische herkomst van de plant. De geslachtsnaam *Lysichiton* is afgeleid van de Griekse woorden "lysis" (λύσις), wat "ontbinding" of "scheiding" betekent, en "chiton" (χιτών), wat "tuniek" of "omhulling" betekent. Deze naam verwijst naar de manier waarop de spatha (het grote, bladachtige schutblad dat de bloeiwijze omhult) afvalt na de bloei. De soortaanduiding *camtschatcensis* is een Latijns adjectief dat "van Kamtsjatka" betekent. Kamtsjatka is een groot schiereiland in het verre oosten van Rusland, waar deze soort van *Lysichiton* inheems is. In het Nederlands wordt de plant vaak witte aronskelk of Aziatische stinkende lis genoemd.

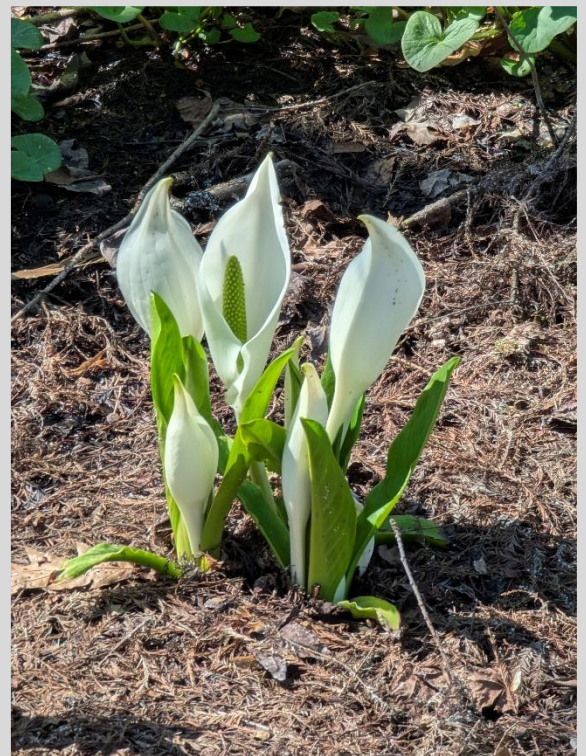

Foto: Piet Kok

Taxonomie

De taxonomische classificatie van *Lysichiton camtschatcensis* plaatst deze opvallende moerasplant binnen een specifieke hiërarchie van biologische indelingen:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Alismatales
- Familie: Araceae (Aronskelkfamilie)
- Onderfamilie: Orontioideae
- Geslacht: *Lysichiton*
- Soort: *Lysichiton camtschatcensis*

Synoniemen

Er zijn geen algemeen geaccepteerde botanische synoniemen voor *Lysichiton camtschatcensis*. De naam is relatief stabiel gebleven in de wetenschappelijke literatuur sinds de formele beschrijving van de soort.

Variëteiten

Er zijn geen officieel erkende botanische variëteiten van *Lysichiton camtschatcensis*. De soort wordt over het algemeen beschouwd als een consistente entiteit binnen zijn natuurlijke verspreidingsgebied.

Cultivars

Hoewel *Lysichiton camtschatcensis* een zeer decoratieve plant is, zijn er tot op heden geen breed bekende of commercieel verkrijgbare cultivars van deze soort geregistreerd. De focus in de tuinbouw ligt voornamelijk op de soort zelf, die gewaardeerd wordt om zijn grote, witte schutbladeren en imposante bladeren. Het is mogelijk dat er in de toekomst selecties worden gemaakt die leiden tot cultivars met bijvoorbeeld afwijkende bloemkleuren of bladvormen, maar momenteel is hierover geen algemeen beschikbare informatie. De natuurlijke vorm van *Lysichiton camtschatcensis* is al zeer aantrekkelijk en wordt daarom vaak aangeplant in geschikte tuinomstandigheden, vooral in gebieden met voldoende vocht.

Familie

Lysichiton camtschatcensis behoort tot de familie Araceae, de aronskelkfamilie. Deze familie omvat een diverse groep van monocotyle bloeiende planten die vaak gekenmerkt worden door hun unieke bloeiwijzen, bestaande uit een spadix (een vlezig bloeikolf) en een spatha (een opvallend schutblad). Bekende geslachten binnen de Araceae zijn onder andere *Arum* (aronskelk), *Zantedeschia* (calla) en *Philodendron*. Veel leden van deze familie groeien in tropische en subtropische gebieden, maar er zijn ook soorten die voorkomen in gematigde klimaten, vaak in vochtige habitats.

Hoogte

Lysichiton camtschatcensis is een grote, opvallende plant. Tijdens de bloei kan de plant een hoogte van 40 tot 70 centimeter bereiken, voornamelijk door de lange bloemstengel met de opvallende spatha. Na de bloei ontwikkelen zich de zeer grote bladeren, die de plant een nog imposantere omvang geven, tot wel 100 centimeter hoog en breed.

Bloemkleur

De "bloemen" van *Lysichiton camtschatcensis* zijn kleine, onopvallende, groenachtige bloempjes die dicht opeengepakt zitten op een vlezig spadix. Het meest in het oog springende deel van de bloeiwijze is de grote, helderwitte spatha. Dit bladachtige schutblad omhult de spadix en is verantwoordelijk voor de opvallende kleur en de "bloemachtige"

uitstraling van de plant in het vroege voorjaar. Het witte schutblad is een belangrijk verschil met de gele spatha van de verwante *Lysichiton americanus*.

Bladkleur

De bladeren van *Lysichiton camtschatcensis* zijn groot en hebben een heldergroene kleur. Ze zijn breed elliptisch tot langwerpig en kunnen een lengte van 30 tot 60 centimeter en een breedte van 20 tot 40 centimeter bereiken. De bladeren hebben een opvallende, ietwat gerimpelde textuur en vormen een weelderige aanblik. Ze verschijnen na de bloei en zijn kleiner dan de bladeren van *Lysichiton americanus*.

Bloeiperiode

Lysichiton camtschatcensis is een vroege bloeier. De opvallende witte schutbladeren verschijnen meestal in het vroege voorjaar, vaak in april of mei, tegelijkertijd met het ontluiken van de eerste bladeren. De bloeiperiode kan enkele weken aanhouden, waarna de spatha langzaam verwelkt en de grote bladeren zich volledig ontwikkelen. De bloei vindt iets later plaats dan bij *Lysichiton americanus*.

Standplaats

Lysichiton camtschatcensis is een plant die van nature voorkomt in zeer vochtige tot natte omstandigheden. De ideale standplaats is een plek met постоянная vochtigheid, zoals langs beken, in moerassige gebieden, aan de rand van vijvers of in zeer vochtige, schaduwrijke tuinhoeken. De plant prefereert een zure tot neutrale, humusrijke bodem. Hoewel de plant enige schaduw tolereert, zal een plek met gefilterd zonlicht of halfschaduw de beste groei en bloei bevorderen. Het is essentieel dat de wortels constant vochtig blijven.

Herkomst

Lysichiton camtschatcensis is inheems in Noordoost-Azië. Het verspreidingsgebied omvat Kamtsjatka (Rusland), de Koerilen, Sachalin, Noord-Japan en delen van Noordoost-China en Korea. De plant komt voor in moerassen, natte bossen en langs waterlopen in deze regio's.

Soort Gewas

Lysichiton camtschatcensis is een meerjarige, kruidachtige plant met een dikke, vlezige wortelstok. De plant overleeft de winter door middel van deze ondergrondse structuur. In het vroege voorjaar komen de opvallende bloeiwijzen en de eerste bladeren tevoorschijn, waarna de plant zich gedurende het groeiseizoen verder ontwikkelt. De bovengrondse delen sterven in de herfst af.

Vermeerderingswijze

Lysichiton camtschatcensis kan op verschillende manieren worden vermeerderd:

- Zaad: De plant produceert zaden na de bloei. Deze zaden kunnen in de herfst worden gezaaid. Verse zaden kiemen over het algemeen beter. Het duurt echter enkele jaren voordat zaailingen volwassen worden en gaan bloeien.
- Scheuren: Oudere, gevestigde planten met grote wortelstokken kunnen in het vroege voorjaar of de herfst voorzichtig worden gescheurd. Elk deel moet voldoende wortels en een groeikern hebben om succesvol aan te slaan. Dit is een relatief langzame methode.

Klimaatzone (USDA-zones)

Lysichiton camtschatcensis is winterhard in USDA-zones 5 tot 8. De plant is aangepast aan de koele, vochtige klimaten van zijn natuurlijke verspreidingsgebied in Noordoost-Azië. De strenge winters in zone 5 worden doorgaans goed verdragen, mits de bodem voldoende vochtig blijft. De plant kan ook groeien in warmere zones, mits er voldoende schaduw en vocht beschikbaar is.

Insecten

De bloemen van *Lysichiton camtschatcensis* zenden een sterke, soms onaangename geur uit die aasvliegen en andere insecten aantrekt voor de bestuiving. Deze insecten worden gelokt door de witte kleur en de geur, die een rottend organisch materiaal nabootst. Er zijn geen specifieke insectenplagen bekend die *Lysichiton camtschatcensis* in de tuin significant aantasten. De plant is over het algemeen robuust en weinig gevoelig voor ziekten en plagen wanneer de juiste groeiomstandigheden worden gehandhaafd.

Bronvermelding

- Flora of China Editorial Committee. (2000). *Flora of China (Acoraceae through Cyperaceae)*, Vol. 23. Science Press & Missouri Botanical Garden Press.
 - Govaerts, R., Frodin, D. G., & Bogner, J. (2002). *World Checklist and Bibliography of Araceae (and Acoraceae)*. Royal Botanic Gardens, Kew.
 - Plants of the World Online. (z.j.). *Lysichiton camtschatcensis* (L.) Schott. Royal Botanic Gardens, Kew.
<http://www.plantsoftheworldonline.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:275295-1>
 - Tropicos.org. (z.j.). *Lysichiton camtschatcensis* (L.) Schott. Missouri Botanical Garden.
<https://tropicos.org/name/2103797>
 - United States Department of Agriculture. (z.j.). *Lysichiton camtschatcensis*. USDA, NRCS.
<https://plants.usda.gov/home/plantProfile?id=LYCA>
-

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Lysichiton</i> (van Grieks 'lysis' = ontbinding en 'chiton' = tuniek, verwijzend naar het afvallen van de spatha), <i>camtschatcensis</i> (Latijn voor 'van Kamtsjatka').
Taxonomie	Rijk: Plantae, Clade: Tracheophytes, Clade: Angiosperms, Clade: Monocots, Orde: Alismatales, Familie: Araceae, Onderfamilie: Orontioideae, Geslacht: <i>Lysichiton</i> , Soort: <i>Lysichiton camtschatcensis</i> .
Synoniemen	Geen algemeen geaccepteerde botanische synoniemen.
Variëteiten	Geen officieel erkende botanische variëteiten.
Cultivars	Geen breed bekende of commercieel verkrijgbare cultivars.
Familie	Araceae (Aronskelkfamilie).
Hoogte	40 tot 70 centimeter (tijdens bloei), bladeren tot 100 centimeter hoog en breed.
Bloemkleur	Kleine, groenachtige bloempjes op een spadix; opvallende, helderwitte spatha.
Bladkleur	Heldergroen, breed elliptisch tot langwerpig, tot 60 cm lang en 40 cm breed.
Bloeiperiode	Vroeg voorjaar (april-mei).
Standplaats	Zeer vochtige tot natte grond; zure tot neutrale, humusrijke bodem; halfschaduw tot gefilterd zonlicht.
Herkomst	Noordoost-Azië (Kamtsjatka, Koerilen, Sachalin, Noord-Japan, delen van Noordoost-China en Korea).
Soort Gewas	Meerjarige kruidachtige plant met een vlezige wortelstok.
Vermeerderingswijze	Zaad (duurt enkele jaren tot bloei), scheuren (langzaam).
Klimaatzone (USDA)	USDA-zones 5 tot 8.
Insecten	Bestuiving door aasvliegen en andere insecten aangetrokken door de geur; over het algemeen weinig last van plagen.